آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سینین
اورغانی
نمره ۶۵ (۴۵۴) ایکنجی دوره

بو روزنامه هیئت تحریره واسطه‌سیله
اداره اولونور
اداره نین محلی ستارخان خیابانی
مرکزی قومیته بناسیندا

آذربایجان

۵ شنبه ۳۰ آبان ۱۳۲۵
تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایللیك	۱۲۰ ریال
۶	آیلیغی	۶۵ »
۳	»	۳۵ »
۱	»	۱۲ »

طهراندا ارتجاعی روزنامه‌لر گوبه‌لك کیمی گووه‌رمکده‌درلر

جلادلار ال ساخلامالیدرلار

ملتی قیرماق، آزادیخواهلاری تحقیر ایتمك، ملتی دموقرات!! عنصرلرین حسابینا یئتیشمگه وادار ائده بیلر

آذربایجان مسئله‌سیندن استفاده ایتمك ایچون آذربایجان باره‌سینده بحث ائده‌ن ساتیلمیش روزنامه‌لر خصوصی دایره‌لرین دستوری اوزه‌ره آذربایجانا حمله ایتمکدن ذره‌جه اولورا اولسین چکینمیرلر.

بو روزنامه‌لر گوندن - گونه آرتیر و قوتله‌نیر. گوبه‌لك کیمی گووه‌رمکده اولان بو روزنامه لرین آرتماسینین اساسلی سببلری ندر؟ بونا جواب اولاراق بوصون سیاسی جریانلاری قید ائتمك اولا بیلر.

انتخاباتین یاخینلاشدیغی بیر زماندا یاسیب - کسیب - اسلحه‌سیز و گناهسیز آزادیخواهلاری ئولدیریب زندانلارا گونده‌ره‌ن مکه‌ده‌ن گوزی یالچیقلی گلمیش دموقرات! عنصرلر ایران ملتی نین مقدراتینی حل و مملکتین «مصالح عالیه!!» سینی حفظ ایتمك اوغروندا اللریندن گله‌نی اسیرگه‌مه‌ییب و اوز ایسته‌دیکلری کیمی ملی مجلسه نماینده یونماق و دوزه‌لتمك ایسته‌ییرلر. بو کیمی ارتجاعی مقاملارین طرفیندن ظاهره چیخمیش روزنامه‌لرین فعالیتلری حقیقتی ئورتباسدیر ایتمکدن باشقا هیچ بیر زاد اولا بیلماز.

مرتجعلرین نیت و مقصدلرینی حیاته کئچیرمك اوغروندا چالیشان روزنامه‌لرین دوتدیقلاری یول ایرانین بوتولیغی و استقلالینین هده‌لنمگی ایله قورتاریر. اونلار مسئله‌لری باشقا جوره جلوه‌لندیریب ایرانین خارجی و داخلی سیاست محیطینی اولدوقجا قارانلوقلاشدیریب و آزادلیق آغاجین کوکیندن بالتالاماق ایسته‌ییرلر. ایندی بو کیمی روزنامه‌لرین ظاهره چیخماسینین سببلری یالنز ایران ملتی نین آزادلیق و استقلالینی آزادان آپارماقدان عبارتدر.

لاکن هر گون‌مین کوزه‌یه قورپ قویان بو ملت دشمنلری ایران خلقلارینین آزادلیغینی استعمارچیلارا ساتماقدان تماميله ناامید اولمالیدرلار.

بوتون دنیادا آزادلیق جریانی قوتله‌نیر و دنیانین بیر پارچاسی اولان ایراندادا شبهه‌سیز اولاراق حیاته کئچه‌جکدر.

ایندی بوز میلرجه ملتین مبارز عنصرلری واحد بیر جبهه‌ده ارتجاع علیهینه مبارزه آپاریرلار. ارتجاع ژاندارم و پولیسه قاروا خلانماقلا ئوز ئیترمکده اولان آرزو کوشکلرینی حفظ ائده بیلمه‌یه‌جکدر.

آذربایجانین دموقراتیك نهضتی ایندی بوتون ایران خلقی ایچون آزادلیقلارین الده ایتمك اوغروندا بویوك بیر سرمشق اولمیشدر.

ارتجاعی روزنامه‌لرین آذربایجانا حمله ایتمکلریله آذربایجان نهضتی ئوز بین‌الخلق اهمیتینی الدن وئرمیه‌جکدر.

آذربایجان خلقی مرتجعلره دفعه‌لرله درس وئرمیش و خلق آزادلیغینا تعدی ائده‌نلرین تکلیفلرین آیدینلاشدیرمیشدر.

ایندی آذربایجان خلقینین نهضتینی تحقیر ائده‌نلر تك آذربایجان خلقی ده‌ییل بلکه ایران ملتی نین آزادلیغینا اهانت ائدیرلر. آذربایجان خلقی نین قیامینه مستوفی لرین و طهرانین «قصر نشین» لرینین تحقیرلری سبب اولمیشدر.

آذربایجان خلقی قیام ایتدی، لاکن ایللر بویی ایران خلقی نین قانین سوران عنصرلرله حسابلاشمادی اوناگوره‌در که مشروطه انقلابیندان سوء استفاده ایده‌نلر ایندی ینه‌ده ملته حکومت ائدیر و ینه‌ده حکومت ایتمك ایچون اسلحه و ژاندارم ایله مجلسه نماینده گوندرمك اوغروندا خلقی ئولدیریب قیریرلار.

آذربایجان نهضتینین باشچیلارینی حیاسیزجاسینا اهانتلره معروض ائده‌ن ارتجاعی مطبوعات آذربایجان خلقینی ئوز دوتدیغی یولدان قایتارا بیلمز. بیزده اونلارا اهمیت وئرمه‌ده‌ن ئوز تاریخی وظیفه‌میزی یئرینه یئتیرمکده ییك.

اونلار ئوزلری دی‌ییب ئوزلری ائشیده‌جکلر.

بیز «مارشال شهریور» لری، لاله‌زار و استانبول پهلوانلارینین دباغ‌خانادا گونلرینه‌ده بلدیك.

آذربایجانین نهضت ایتدیگی گونلرده بیر پیشیك آسقیرجاغین جامه‌دانلارینی باغلاییب عراقا، آمریکایا قاچان جنتلمن آقالاری چوخدان تانیریق.

ملتی عصبانی لشدیرمك ملتین ایکینجی نهضتینه سبب اولسا - او زمان داها جامه‌دانلاری باغلاماق ایچون امکان تاپماق چتین‌در. ملتین آزادلیغین مرتجعلر داها آرتیق حرمتلی سایمالیدرلار، ملت حساب ایسته‌دیگی صورتده اونا جواب وئرمك آسان ده‌ییل‌در.

دوسیه‌لری راکد قالان «ینی دموقرات» لار، اوتانمازجاسینا میربلداماقدا اولان روزنامه‌لرین قارشیسینی آلمالیدرلار.

فریدون ابراهیمی

چرچیل هیتلرین تختینده

محاربه دلال‌لاری کئچمیش سنتیابر

دولت تیاترو بناسینده
فرقه‌میزین فعال عضولرینین
بیر مهم اجلاسی

دونن آبین ۲۹ - ندا گون اورتادان ۴ ساعت یاریم صونرا، تبریز شهر قومیته‌سینین دعوتی اوزه‌رینه فرقه‌میزین ۱۲۰۰ نفردن آرتیق فعال عضولرینین اشتراکی ایله بیر مهم قونفرانس تشکیل تاپدی.

فرقه‌میزین صدر معاونی آقای بادگان تهرانداکی مذاکره‌لر و اونون نتیجه‌سی باره‌سینده مفصل توضیحات ویردیکدن صونرا، آقای پیشه‌وری فرقه‌میزین گله‌جك تاقتیکی حقینده چوخ مهم بیر نطق سویلدیلر. صونرا آقای ولائی بو مهم اجلاسدا حاضرلرین طرفیندن آلینان قراری گورولتیلی آلقیشلار و هوررا سس‌لری آراسیندا اوخیدیلار، ساعت آلتی یاریمدا بومهم اجلاس خاتمه تاپدی. نطقلرین و آلینان قرارین متنلری گله‌جك نمره‌میزده درج اولوناجاقدر.

فتحی خشگنابی

«بیر آدام عربستان‌دان»
فیلمی

بیر آدام عربستاندان یا «مراکشده‌ن» ایندی وطن سینما سینندا وئریلن بیر فیلمین آدی در. بو فیلم موضوع اعتباریله ان یاخشی فیلملرده‌ن حساب اولونا بیلر، اسپانیادا فاشیزم علیهینه مبارزه آپارانلار اسپانیادان قاچماق مجبوریتینده اولدیقدا فرانسه‌یه پناه‌لانیرلار. ویشی حکومتی دورینده فرانسه فاشیست افسرلری اسپانیادان فرانسه‌یه اوز قویوب گلنلری صون درجه‌ده سیخیتی و اشکنجه آلتیندا ساخلامیشلار. اونلار تویون سورِوسی کیمی بیر محوطه‌ده یاشاییب، آذوقه و یئمك جهتیندن صون درجه‌ده داراشلیقدا قالمیشلار. لاکن ینه‌ده ئوز لرین ایتیرمه‌ییب. - فاشیزم ایله آپاردیقلاری مبارزه‌یه دوام وئریرلر. فاشیست ژاندارم افسرلری اونلاری تحقیر ائدیر و آخیرده سروان «ریکاردی» «لانر» ی آرادان آپارماق مقصدیله اونون دسته‌سینی آفریقادا ایشله‌مگه گونده‌ریرلر.

اونلار سرنیزه آلتیندا، شاللاق و قورخو آلتیندا ایشله‌ییرلر، اسیرلر کیمی یاشاییرلار. بو فرانسه نجیب ملتی نین عمومی فکرلری نین عکسینه‌در. آخیردا لانر قاچماغا موفق اولور. خسته خانه‌ده اولان دکتر اونو پولاسالیر و وطن پرستلرین سیاهیسینی اونا وئریر. بوزمان مریضخانه‌ده اولان جاسوسه اونو وورمیشدر. لاکن دکتر ال آیاغینی داغیتمیر، وظیفه‌سینی لایقینجه یئرینه یئتیریر...

لانر وطن پرستلرین سیاهیسین ئوز سه‌ودیگی فاشیزم مبارزه‌سینده اشتراك ائده‌ن بیر قیزا وئریر. آخیرده سروان ریکاردی بو سیاهینی اونون الیندن چیخاریر. سروان ریکاردی‌دا بو قیزی سه‌ویر. اوناگوره لانره بو قیزدان صرف‌نظر ایتمگینی قبول ایتدیکی

قالانی ۴ نجی صحیفه‌ده

آذربایجان رادیوسندان

سووه‌ت اتفاقی عالملر هیئتی فرانسه‌یه حرکت ایتمیشلر

سووه‌ت اتفاقی عالملریندن عبارت بیر هیئت بویوك فرانسه عالمی پاستورین وفاتینین ۵۰ نجی ایل دونومی مناسبتیله پاریسده تشکیل ایدیلمیش یغینجاقدا اشتراك ایتمك ایچون پاریسه دوغرو حرکت ایتمیشلر بیر نئچه‌نفر سووه‌ت اتفاقینین آکادمیا عالملریندن ده‌بوهیئت عضولریندن درلر.

نروژ تجارتی هیئتی موسقووایا گلمیشدر

نروژ حکومتی نین تجارتی هیئتی نروژین باش وزیری ریاستیله مسکووا یا گلمیشلر نروژین صنایع نماینده‌لری ایسه بو هیئت عضولریندن درلر.

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتیندا

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینین اداره کمیته‌سینده ۱۹۴۷ نجی ایلده تشکیلاتین دائمی یئری اوروپادا اولماق باره‌سینده اوکراین نماینده‌سینین وردیگی پیشنهادی خصوصیندا دانیشیق اولاجاقدر

فرانسه کمونیست فرقه‌سی نین بیانیه‌سی

فرانسه کمونیست فرقه‌سی فرانسه سوسیالیستلرینه خطاب بیر مکتوب نشر ایتمیشدر بو مکتوبدا دیلیشدر که کمونیست فرقه‌سی فرانسه ملتی نین

صلح اوغروندا
-۱۰-

آیندا ئوز فتنه‌لی پروپاگاندلاری ایچون گنیش بازار یاراتمیش و وارقوه‌لریله ئوز کثیف متاعلارینی حراجه قویموشلار.

سنتیابرین ۱۹ نده «وینستون چرچیل» زوریخ اونیورسیته‌سینده بیر معروضه ایتمیش و بوتون اورهك سوزلرینی صون درجه‌ده مکمل میکروفونلار واسطه‌سیله دنیایه بیلدیرمیشدر.

بو سوزلر پاریس صلح قونفرانسیندا اولان ۲۱ دولت نماینده‌لری و بوتون دنیا مطبوعات نماینده‌لری نین ده قولاغلارینا یئتیشدی.

چرچیل ئوز نقشه‌سین بئله بیان ایتدی:

- «بوگون من سیزین ایچون اوروپا فاجعه‌سی حقینده دانیشماق ایستیرم. بو نجیب قاره دنیا نین ان مدنی بیر قسمتین تشکیل ایدیر. **بورا غربی ملتلرین مسکنی و بوتون عالی نژادلارین بئشیگی در...**

...... بیز اوروپادا صلح و امنیت شرایطی یاراتمالیییق. اوناگوره بیر نوع «**اوروپا بیرلشمیش دولتلری**» وجوده گتیرمه‌لی‌ییك... آلماندان ینی تعرض قوه‌سی‌نی سلب ایتمك لازمدر. ولی **گره‌ك کئچمیشی یاددان چیخاردیب و جزادان واز کئچمه‌ك**.... برنجی قدم اوروپا داخلینده یاشایان «خانواده» نین اساسین تحکیم ایتمك ایچون **فرانسه**

قالانی ۴ نجی صحیفه‌ده

دنیا خبرلری

گنیش کوتله‌لرین طرفدارلیقی نتیجه‌سینده فرانسه مجلسینده بیرینجی لیك قازانیب گره‌ك ئولکه‌نین ایشلرینی اداره ایله‌سین هابئله بو مکتوبدا دیلیشدر که کمونیست و سوسیالیست فرقه‌لرینین مجلسده کفایت ایدیجی قوه‌لری واردر بیر گوجلی فرانسه وجوده گتیرمك ایچون گره‌ك کمونیست و سوسیالیست فرقه‌سی بیرلشمیش حکومت تشکیل وئریب و دولت ریاستی‌ده کمونیست فرقه‌سی عهده‌سینده اولسون کمونیست فرقه‌سی ئوز وظیفه‌سینی یئرینه یئتیرمك ایچون هر جوره فداکارلیقا حاضردر. فرانسه سوسیالیست فرقه‌سی یاخین جلسه‌سینده بو باره‌ده لازمی قرار آلاجاقدر.

اطریشده

اطریشین مرکزی شهری اولان وینه شهرینده متفقلر شوراسی تشکیل ایدیلیب قرار آلمیشدر که اطریش دولتی تازیلره تقاعد ویرمکدن امتناع ایله‌سین هابئله قرار اولموشدر که جاری ایلده اطریش اقتصادی ایشلرینین صورتی اطریش دولتنده‌ن ایسته‌نیلسین

انگلستاندا

انگلیس کارگر فرقه‌سنین نماینده‌لریندن بیر عده‌سی مجلسده و کارگر دولتی نین خارجی سیاستی انتقاد

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

علی اوغلی

تعارف ...

خواهش ائدیره‌م قلبنزه گلمه‌سین ...

بورادا بیر آدام یوخدور - که‌بری اوتوراق دوز دانیشاق - منیم سیزین بوتون ایشلریزدن، آغزیما قارا توریاق - خوشیم‌دا گلمه بعضی ایشلریزدن ذره‌جه ده خوشیم گلمیر.

اودا قوناقلیقدا زاد دا تعارف ایتمه دن، بویوک کیچیک بیلمه ده‌ن گوردیگینیز ایشلردن عبارت‌در. عرض الله ییم آقامین قوللوغینا - بوندان قدیم بیزده قوناقلیق گورمیشیك. هله میز باشیندا دوروب - آفتابا - لگن گتیر مه میشدن چنگال - قاشق ایله چوره‌ك یشمگیزیز قالسین او یاندا، نتجه اولا بیلر که اوجالی - جوانلی بیر میزین باشیندا آشاغی - یوخارینی گوزله مه ده‌ن دوروب هئچ اولماسا (بویورون - بویورون) دا بیر دئمیه سوز!

بوندان قدیم مجلسین یوخاری باشیندا ال یوماق اوستونده بیر ساعت دانیشیق گئدیب ال سووی توکن آفتابا - لگنی هی بونون قاباغینا دوتاردی - هئی اونون قاباغینا اوداد یه‌ردی جانون ایچون اولماز، بو دیه‌ردی: مبارك باشون ایچون یومارام. ایندی بیرده گوریرسن باشلادیلار. دای هئچ نیرخیندا خبر آلمادیلار.

قاپودان گئچنده‌ده اوجور، تعارف زاد ایتمیر لر. دوزی منیم بوندان آجیغیم گلیر. آدام یول - بونده‌می بیله یاخشی در. منیم باشیم بو یئره گلیب آتامین یانیندا بیر دفعه باشی آچیق اوتورمامیشام. بیر دفعه اوزیمی قیرخمامیشام.

بیزیم آرامیزدا تعارف واردر، تعارفین یئرین بیلیریك. او گونلری بولداشلاریمین بیر بنی خیابانین او الینده گوروب اوزاقدان اونا، ها سلام وئردیم گورمه دی. آخیردا بو تایدان اوتایا گئدیب سلام وئرمك مقصدیله خیابانین اورتاسی ایله قاچیردیم بیرده گوردیم بیر ماشین ۱۹۴۹ سیستیمینده اله یئل توتون گلیر.

ایسته‌دیم اوزیمی قاباغا سالیب اوتایا آتیلام. بیر اوندا گوردیم ماشین حاخلادی. تورمز ووروب طیه‌رلردن توستی قالخدی. شیرررر... سس گویه یوکسلدی. ماشین دوردی، آنجاق بیرتیکه چوره‌گیم اووساناپا دوشوب ماشین آلتیندا قالمادیم، دالی قاییتدیم. شوفر باشینی پنجره‌دن ایشیگه اوزادیب دئدی، آقا بویورون!

من - نه خیر، سیز بویورون!

شوفر - خواهش ائدیره‌م سیز بویورون، صونرا...

من - جانون ایچون اولماز.

شوفر - چوق خواهش ائدیره‌م.

من - غیرممکندر، سیز بویوروز.

شوفر - آخی بو ادبسیز لیك اولار.

من - اختیاریز وار - اختیاری‌نیز وار...

شوفر - من تولوم بویوروز.

من - سن ئوله سن گئچمه‌رم.

شوفر - بنده بو جسارتی ایتمه‌رم

من - بو که خجالتلیك اولدی...

او دئدی - من دئدیم، من دئدیم - او دئدی. آخیردا مجبور قالیب گئچدیم. بو ئوزی آنلاماقدان در. گوردیم یولداشیم اودی‌ها گئدیر. هووله‌سك قاچیب اونو یئتیرمك ایچون چالیشیردیم. بیر اوندا گوردیم بیر خانیم ایله توققوشدیق، خانیمین کیفی یئره دوشدی. فورا اگیلیب - خانم! فوق العاده معذرت ایسته ییرم باغیشلایین! دیه کیفی ایکی اللی اونا وئردیم.

خانم حرصلنمیشدی سه ده - مرسی، پاردون! دیه مندن اوزاقلاشدی.

باشیمی یوخاری قووزایاندا گوردیم یولداشیم اوزاقلاشیب و منیم الیم اونا سلام وئرمکدن چیخاجاقدر. دابانا یئنی ده‌ن قوت وئردیم. گوجی بلا ایله اونو یئتیریب بورکیمی گوتوردیم، سلام علیکم آقا - ماشاء الله اوروجلیق آی کیمی اولوبسینز - دیه اوزینه باخدیم گوردیم بابا، بو منیم یولداشیم ده‌ییلمیش، آیری‌سی ایمیش. من اونا بنزه‌تمیشم...

منیم اوزیمه باخیب تعجب‌لندی.

- باغیشلایین آقا! من سهو ایتمیشم دیه دای ئوز - ئوزیمه خیرلاندیم قولوندان یاپیشیب دئدیم خواهش ائدیره‌م گئده‌ك کافه نوینه، کافه نوینه گئتدیك. پیشخدمت ایکی‌قات تعظیم ایله دی. بو ئوزی آنلاماقدان در. ایکی فنجان قهوه ایچیب دوروب گلدیك.

تعارف ایتمك لازملی بیرشئی‌در، ایمی بو تازه عمله گلمیش جوانلار اونو گوزله سه‌لر پیس اولماز. آنجاق اوست - اوسته زمانه ده‌گیشیلیب و داها بو جور زادلارا اهمیت وئرمیرلر. من یئنه عادتیم اولدیغی کیمی سیزده‌ن عذر ایسته مك ایسته ییره‌م:

« خواهش ائدیره‌م قلبنزه گلمه‌سین، جسارت دی‌ها، چوق باغیشلایین، بنده ارادتیم وار سیزه، مخلصم، چاکرم عبدم، بنده‌یم، اختیارینیزوار، تشکر ائدیره‌م... »

اسماعیل محمدی

دونن گئجه آی کیف ها...

ساغ الی اونون بوینوندا ایکن صول الی ایله بیر قطعه یوزلیك جیبیندن چیخاریب و اونون باشینن اوستونده‌کی چراغا دوتدی و بودا صنیف آلاگوزلرینه تصدق اولسون دیه، یاندیردی. بو، اوچونجی یوز لیك در که حمید او گئجه اونون آلاگوز لرینه! تصدق دیه یاندیردی. لاکن اگر دوغروسون ایستیرسیز اونون نه آلاگوزلری وار ایدی و نده قیماق دوداقلاری... وحتی عادی خانملاردان‌دا بیله چیرکین راغیدی. آنجاق اونون اوزینه یاخدیغی بو - یاخلار و عرقین نشئه‌سی اونی، حمیدین گوزینده بیر حوریه دوندرمیشیدی! او، چوخ تازیله حمیدین ساغ‌تولونا و سینه‌سینه تکیه ایدیب و ایکی بارماقین آراسیندا دوتموش سیگاری چکیر وتوسوستونی حمیدین اوزوینه پوفکورودی یوز لیك اونون باشی اوسته یاتارکن خالاخاطرین قالماسین دیه... منیم‌ده جانیم سنه قربان در دیه، حمیده جواب ویریردی مگر دلی ایدی که جانین حمیده و یا مثلا اونون تایلارینا قربان ایتسین...

بو، حمید و اونون کیمی الواط جوانلار دور که مالی و جانی حتی آبرو وشرفلرینی بوکیمی عفریته‌لره فدا ایدیرلر و آخرده فلاکته‌دوشرلر...

عرقین نشئه‌سی، دلبرین ناز و عشوه‌سی و حمیدین دوره‌سنده اولان، شیربه یغشمیش میلچکه بنزه‌ین یولداشلارین تعریف وتوصیفی و یالتاقلاماغی حمیدی ئوزوندن چیخارمیشدی.

او، تئز تئز اوجادان سعد یئنین بو شعرینی که: (بیزیم ایچون دنیاده بوندان یاخشی‌راق بیر لحظه یوخدور و دنیانین پیس و یاخشی‌سندان نه‌خبریمیز و نه‌ده غمیمیز یوخدور) اوخویوردی ودلبرین دوداقلاری‌یله دوستلوغی تازالایردی...

یوز لیك حمیدین الینده دلبرین آلاگوزلرینه! تصدق اولوب یاتارکن حمید خوشلانیردی و عیاشلیق عالمنده بوکیمی موفقیت لریندن! ممنون قالیردی. او پوللاری سیل سو کیمی خرج ایدیردی یاندیریردی آنجاق نرخین‌خبر آلمیردی. البته اونون حقی وار ایدی چونکه او، بو پوللاری قازانماق ایچون هیچ بیرزحمت چکمه‌میشدی. تبریزلیلر دیشکن الله مال قویوب گیدنه رحمت ایلسین.

حمیدین رحمت‌لیك آتاسی بو پوللاری نجور یغیب و اونلاری بیر بیر تویلیانانا قدر نتیجه‌مین نقره‌مشغول ذه‌قالیب فعلا بیزیم صحبتمیزدن خارجدر. آنجاق بیچاره بو پوللاردان و مال دولت‌دن هیچ بیرخیر گورمدی.

او، ایللر بویی حجره ده یئیر چوره‌ك‌دن باشقا بیر زاد یمه‌دی و آدلی سانلی تاجر اولدوغونا باخمیاراق قهوه‌چی‌دن قندسیز چای ایچیردی و شیرنی‌سینی بازاردان آلاردی تا چائین بیری مثلا یاریم شاهی اوجوز باشا گلسین... او وقت‌لر همین بو حمید کیچیك ایدی و مدرسه‌یه گیدردی.

او، تاجر اوغلی اولدوغی حالدا بیر شاهی پولا حسرت قالاردی وآتاسی قوی پول خرجلمك یولونی ئوز گنمه‌سین دیه اونا پول ویرمزدی. او وقت‌لر حمید آتاسینین امرینه گوره (سحر گون ایله چیخاردی و آخشام گون ایله ایوه گیردی) و گئجه کوچه نه اولدوغونی بیلمزدی اونا گوره ده اونا چوخ بدگئچیردی وچوخ سخیلاردی. آنجاق آتاسینین قورخوسوندان بیرزاد سویلمزدی. حمید تازه‌ایگرمی ایکی‌یاشنا دولموشدی که آتاسی وفات ایتدی ومین‌مصیبتله یغمیش یوزمین لرجه پول و مال دولتی حمیده قویدی.

ایندی حمید مانع سیز و قورخوسوز یاشاییر هیچ جوره زحمت و مشقت چکمدن الینه دوشموش مفته پولی‌وار دولتی سیل سو کیمی خرجلییر (کیف) چکیر.

دلبر، دولی استکان عرقی اونون الینه ویرکن جدی بیر قیافه ایله اونون دونن‌گئجه هارا دا قالدیغینی و نیه اونون یانینا گلمه‌دیگین سوروشور واونون فراقنده دونن گئجه‌سحره قدر یاتمادیغن! بیلدیریردی. بیچاره حمید بو(بازاری) سوزلره آلدانارق، گوزلریم اوسته ایندی که سن منی بوقدر ایستیرسن ساباح گئجه‌دن ایوه گیتمرم و هر گئجه سنین یانینا گللم دیه‌دی، صونرا ایته الینی جیبینه اوزادیب بیر دسته اسکناس چیخاردی.

گوتور بوتلاری ساباح گئجه‌نین سور - ساتین دوزلت دیه دلبرین اوستونه آتدی. لاکین حقیقتده ایسه دلبر اونون ئوزونی یوخ بلکه همین بو پوللارینی ایستییر و سویردی و اگر ساباح گئجه حمید گلمه‌سه ده بیله هیچ غمی یوخدور.

گئجه گئچیردی، عرقین نشئه‌سی حمیدی مست ایدیب ئوزوندن‌چیخاردی آرتیق اونی آغیر بیر یوخی‌دوتوب، همان اوتوردوغی یئرده یخیلدی و یالتاق‌لاری اگنینده یاتدی. دلبر فورا بیر یئتوگتیریب اونون اوستونه چکدی و ئوزی ایسه گیدیب بیرآیری اوطاقدا یاتدی... سحر حمید خمار خسته خراب کوچه ده راست گلن تانش لارینا دیردی: یئریـر بوش گچن گئجه آی کیف‌ها...

گنجعلی صباحی

وطن و خلق محبتی

۳

ئوز وطن و خلقین سئومیه‌نه انسان دئمك اولماز آنجاق ساتقینلار وطنین سئومیه بیلر. گنج شاعر آقای علی توده:

شاعر وطنین سئو بیر جان کیمی،
عزیز دوت اونی بیر ارمغان کیمی.
یوردونی خلقینی سئومیه‌نلرین،
حیاتی داغیلار بیر دومان کیمی.

همین پارچا دا، یوردونی‌خلقینی سئومیه‌نلرین حیاتی بیر دومان کیمی داغیلار دیه یوروتدوگی فکر تام حقیقتدر.

استعدادلی شاعره مدینه خانم گلگون «وطن عشقی» شعرینده:

قوی ائشیتسین بونی عالـم،
وطنـم در جـانـان منـه،
قوجاغینـدان اوزاخ گئتسم،
زندان اولور هر یان منـه.

دئیکله نه درجه ده وطنه باغلی اولدوغینی وطن وخلقدن آیری یاشایا بیلمه‌دیگین صاف بیر اوره‌کله اظهار ائدیر.

وطن وخلق محبتی یالنیز یازیلی ادبیاتیمیز چرچیوه‌سینده قالمایر. شفاهی خلق ادبیاتیمیزدا، عاشق ادبیاتیندا داها دا بدیعی افاده لرله عکس ائتدیریلمه‌کده در. خلق آرتیستی عاشق حسین (جوان) یازیر:

تورخماریق هئچ آغ گئنده‌ن،
ال چکمه‌ریك بیز وطنده‌ن.
خوش آرزوموز بو دور سنده‌ن،
اول سن آزاد بیزیم تبریز.

بو کیمی بدیعی پارچالاردان، خلقین پاك دویغو و وطنه اولان محبتلری بیر بلبل نغمه سی کیمی اوره‌کلری اوخشایر.

بو جور وطن و خلقینی حقیقی اودلی بیر محبتله سئوین، وطنینین گوزه‌للیگیندن فرقه میزین دوز گون سیاستی نتیجه‌سینده، وطنیمیزین غلبه‌لردن - غلبه‌لره گئچمه‌سیندن، خلقیمیزین بیرلیك وسارسیلماز اراده‌سیندن الهام آلاراق، ادبیاتیمیزی سوز اینجی‌لریله زنگینله ده‌ن آقای کاشف، محزون، بورچالی، تیکنام، شیدا، خشگنابی، قهرمان زاده وساير.... کیمی یوزلرجه شاعر ویازیچیلاریمیز واردر که، بونلار آزاد وطن آزاد الهام شراطینده یازوب یارادیرلار. عشق‌اولسون وطن وخلق محبتیله دوگون‌قلبلره...

« اسرار لی شاعر »

گئچن مقاله میزده‌کی قیسا مثاللاردان آیدین گورولدو که، آذربایجان ادبیاتی حقیقتا وطن و خلقه‌درین سئوگی و حرمت بسله‌ین بیر ادبیاتدر. ادبیاتیمیزین ایکنجی بیر خصوصیتی بدبینلیگه همیشه یاد اولماسیدر. وطن و خلقیمیزین ان آغیر دقیقه‌لرینده بئله ادبیاتیمیز وگله‌جگه قطعی بیرامید بسله‌نیلمش، هردورلو آغیرلیق و فشاردان خلاص اولماق ایچون خلقه مبارزه یوللارینی گوسترمش، مشعل کیمی اونون قارانلیق یوللارینی ایشیقلاندرمش‌در. خلقیمیزین حیات و مبارزه سیله آیریلماز بیر صورتده باغلی اولموش، اونون دویغو - اضطرابلارینین، ایسته‌ك آرزولارینین، مبارزه و قهرمانلیقلارینین همیشه شاهدی اولموشدر.

بو گونکی معاصر شاعرلریمیز ایچریسینده دیلینین ساده وشیرینلیگی اسلوب و یارادیجیلیغی اعتباریله ئوزینه مخصوص یئر دوتموش معلم و شاعر آقای ساهرین یارادیجیلیغی دقته شایان در. «چیخ ای گونش» شعرینده

گل ای بولوت، ده‌تیر لردن
بو چوللره یاغیش چیله...
چیخ ای گوزه‌ل بهار گونی!
بولوتلاردان گوله - گوله،

علی توده

او گونش هر زمان یانیب - یاناجاق

حیاتین آینـاسی سحر در - سحر!
او بوتون خلقه ایلك یاراشیقدر.
اونـا طالعینی یازیـبدر بشر.
گوزه‌ل جمالینا عالم عاشق در.

***

سحر در باخیـرام طبیعته مـن
نه قدر شیریندر، بیر رباب کیمی
افقلر ساریدر کهربـا کیمی،
داغلارین دالیندان گورونور یاری
قیزاریر - قیزاریر او، یانیر یئنه.
اوندان گوی دنیزلر مین‌بیررنك‌آلیر
اونی سلاملاییر هرچول، هرچمن،
قارا گوزلی لاله، آل یاناقلی گل،
سوریلر اوتاریب نی چالان چوبان،
قارانلیق چکیلیب گئتمیش یوئیردن
سحرین کاروانی، صبحین نسیمی.
گونش، بو سحرین یاخین همدمی
صونرا بایراق کیمی قالخیر یوخاری
اونونلا کائنات - بو یانیر یئنه.
هر داغ ئوز باشینا بیرجلنك آلیر
میشه‌لر قوینونـدا بیتن یاسمن،
باغری‌قان، سینه‌سی ساب ساری‌بلبل.
گئجه تایالاردا تك تالان چوبان.

***

اونی آلقیشلاییر او یازیق انسان
دییر: « ای عمریمین طلعتی‌تئز یان!
سیل، بو چیچك‌لرین شبنمینی سیل!
قوی حیات قایناسین بیر بولاق کیمی،
یئنی‌دن گوگرسین انسانین عمری!
کیچیك پنجره‌لی قارا داخمادان.
قوی سنین نورینا غرق‌اولسون‌جهان
یوخسا او یایدا دا قورویان‌ده‌گیل
قوی جهان باغیندا گوك بوداغ کیمی
چونکه بوزمانین بویله در امری» !

***

بو خوش منظره‌نی سیر ائدنده من
یئنه اوزاقلاردا دومان گورونور،
او قوملی چوللری دولانیر بیر - بیر
او هر دقیقه ده دوشونور بونو:
بوگوك آسماندا نورلی گونش وار.
دنیا بیر آنلیقا گئچیر گوزومدن.
آشکارا چیخماییر پنهان گورونور.
فلاکت گزدیریر، ئولوم گزدیریر.
چوره‌ك حیاتن یئتیشیب سوسی
اونا آرخالانیر بوتون مظلوم‌لار.
اونونلا تار گئجه ایشیقلاناجاق!
او گونش هر زمان یانیب - یاناجاق!

ارتجاعی فعالیتلر قارشیسیندا

یئنی کسگین سلاح

آزادیخواهلارین بیرلشمه‌سی ایله ارتجاع قطعی یوخلیغا محکوم اولدی

گوندەلیك موفقیتلر ایچریسنده یئنی بیر مرحله نین باشلانماسی و آلتی آزادیخواه فرقه‌نین ائتلافی ایرانٹ آزادیخواهلارینین یاخین گله‌جکده‌داها آرتیق غلبه قازانماقلاری ایچون تمو- ته‌وی جریانلاردان سایپلابیلر ، دیمك بوصون مرحله ارتجاعین مردار و منحوس فعالیتلری قارشیسیندا بیر بویوك و کسگین حربه اولماقلا اونون هر جور تشبثاتینی‌ئونین آلماق‌ایچون آزادیخواهلارا یئنی‌امکانلاری‌وئریر .

گله‌جك بیزدن و عموم آزاد- یخواه‌لاردان آرتیق فعالیت و فدا- کارلیقلار گوزلییر ، بو بارەده بیز همین گله‌جك جریانلاری‌نٹ اوغروندا قطعی غلبه قازانماق ایچون هر بیر جوره لازم‌وسیله لری الده ایتملی‌ییك. آذربایجان خلقی دفعه‌لر ایله ثابت ایتمیشدر که اونلارین فعالیت و فدا- کارلیق و مقدس آزادلیقلاری بوتون ایران خلقی ایچون ضامن و سرمشقدر.

حقیقتده بیز چالیشیریق بوتون ایران ئولکه‌سی بیربارلاق و آیدین حقیقت ایله ایشیقلانسین ، چالیشیریق آزادلیق آغاجی بوتون ایران دا کوك سالسین .

ایستکلرمیزی عمومیت وئریب بو نظریه‌نی حیاته کئچیرمك ایچون جدی صورتده فعالیت ایتملی ییك ، بوتون آزادیخواه طبقه‌لر بو مرحله‌ده بیر- بیرینین اوره‌گینه یاناشیب بیرسس و بیر قدرت ایله قارشیلارینداد دوران مانع و پارازیتلرین فعالیت و تشبث- لرینین ئونین آلمالی و یئنی اساسلار یاراتمالیدرلار . بیز ایستیریك خلقین کیچیك و بویوك نماینده‌لری وطرف- دارلاری اجتماع ایچریسنده ئوز مسئو- لیتلرینی لایقینجه انجام وئریب و بو شرایط ایچون دوغرو و دوز- گون امکانلاری اولسون .

بو ایستکلر بوندان صونرا انگل و فاسد عنصرلرین آزادلیق قارشی- سیندا مانع توره‌تمه سینه اجازه‌وئرمه‌ییب و خلقی زمان و عصر اقتضا ایتدیگی حکومت وتشکیلاتا مالك ایده‌جکدر. ارتجاعین منحوس عامللری ئوزمردار تشبثلرینی اجرا ایتمگه امکان تاپابیلمیه- جکدرلر.دموقراتلار،آزادیخواهلار بو مقدس شعارلار آلتندا ایره‌لیلیه‌جکلر و بو حقیقی ایده‌آل وغایه‌لر تام‌غلبه لرایله بیرایکده خلقی آزادلیق و سعادته یئتیره‌جکلر .

دموقراتلارین قیافه‌سیندن حقیقت گونشی پارلاییر بو فداکار عنصرلر و اونلارین مقدس غایه‌لری قارشیسیندا عرض اندام ایده‌ن، مخالف عکس‌العمل و فعالیت گوستەرەن و خلق علهینه توطئه‌لر توره‌ده‌ن کیمسه‌لر همیشه لیك یوخ اولاجاقلار . دموقراتلار، آزاد- یخواه‌لار هرقیمت ایله اولورسا او- لسون بوتون ایرانٹ خلقین نجات وئریب و بومنحوس دوه لره سون قویاجاقلار ، بو مرحله‌ده ایران تهر- پاقلارینداد بوتون دموقراتیك اصـول و حقیقتلرین بیرسیرا یاراماز ظلم و اجحافلار نتیجه سینده پایمال و تلف اولماسنین قاباغین آلیب خوزستانٹ نفت کارگرلریندن دوتوب سیستانیـن ویرانه و خرابه زار منطقه لرینده چیلاق و آج بیر حالـدا اینله‌ینٹ بدبخت ایرانلیلارینٹ نهـایت سیز محرومیت لرینـه سون قویاجاقدر .

ارتجاع و اونون مردار نماینده لری اوزون ایللر ایران خلقلر یئنین باش‌سیز کتله لرینه هرجور تعدی و ظلم گوستریب اونلاری آرتیق‌اورتا عصرلـرده یاشایانٹ خلقلر حالینـا سالمیشلارسا داخی‌ئوز یارامازحاکمیت لرینه دوام وئره بیلمیه‌جکلر .

دموقراتلار ، مؤتلف آزادیخواه- لار حق و حقیقت دن دفاع ائدیب و بو مقدس هدف اوغروندا آخـر قطره قان و سون نفسه قدر اوسا- نمیاجاقلار . ارتجاع قطعـی شکست مرحله‌سینده سون‌سنگرلرینه دایاناراق مخالف جریانلار توره‌تمك ایسترسه یالنیز محرومیت‌ویوخلیقدان باشقا بیر نتیجه‌یه چاتا بیلمز ، غلبه آزادیخوا- هلار ایله‌در .

یاشاسین بیرلشمیش ایران آزاد- یخواه لارینین پولاد دانٹ محکم ائتلافی جبهه‌سی !

کامل بصیری

اعلان

آذربایجاندا خلق یارادیجلیغی صنعتینی تشویـق ایتمك واهالینی آذر – بایجان خلق یارادیجلیغی اوستالارینین اثرلریله تانیش ایتمك‌مقصدیله سووەت اتفاقیله مدنی علاقه جمعیتی و سووەت مدنیت ایوی ایران آذربایجانی خلق یارادیجلیغی اوستالارینین اثرلریندن عبارت تبریزده‌کی‌سووەت مدنیت ایوینده سرگی تشکیل ایدیر .

سرگیده اشتراك ایتمك ایستین‌خلق یارادیجلیغی صنعتکارلاری ئوز اثر- لرینی سووەت مدنیت ایوینده سرگی قومسیونینا تقدیم ایده‌بیلر .

سرگیده اشاغیدا گوستریلن صنعت اثرلریله اشتراك ایتمك اولار .

۱ ـ مختلف توخونما صنعت ایشلری : خالی ، خالچا ، پالاس ، شال ، تیرمه گلاقائی ، یایلیق ، پارچا ، بافتا ، زنجیره ، ئورتـوك ، پرده ، خورجون ، کیسه ، قلمدان قابی ، جوراب و غیریلری .

۲ – پارچا اوزه‌رینده ایشله‌مه ، چکمه . تیکمه و گلابتین ایشلری .

۳ – زرگرلیك و مینا ایشلری ؛

٤ ـ ظریف ساخسی قابلاری .

٥ ـ مختلف نوعلی ظریف نجارلیق ، خاتم و منبت کارلیق ایشلری .

٦ ـ مختلف مسگرلیك و قلم ایشلری .

۷ ـ مختلف قابلار اوزه‌رینده نقاشلیق و قلم ایشلری .

۸ ـ یوخاریدا کی‌لاردان باشقا خلق یارادیجلیغین مختلف ساحه لرینه عائدظریف ایشلر .

گوستریلن بوتون اثرلر مرداد آیینین ۲۰ سیندن دی آیینین ۱ نه‌قدر (آغوست آیینین ۱۱ ندن دیقابر آیینین ۲۱ نه‌قدر) مدنیت ایوینده‌قبول اولوناجاقدر.

سرگیده بیرنجی‌لیك قازانان اثرلرینٹ اوستالارینا آشاغیدا گوستریلن اوچ درجه‌لی مکافات وئریله‌جکدر.

بیرنجی درجه‌لی مکافات	۱ عدد بئش مین ریال
ایکینجی درجه‌لی مکافات	۲ عدد هر بیری اوچ مین ریال
اوچونجی درجه‌لی مکافات	٤ عدد هر بیری مین ریال

تشکیل اولونان خلق یارادیجیسی سرگیسی ایکی آیا قدر دوام ایده‌جك و صونرا اثرلر ئوز صاحبلرینه قایتاریلاجاقدر .

سرگیه دایر معلومات آلماق ایچون هر گون سحر ساعت ۸ دن ۱ ره قدر مدنیت ایوینده حاجی زاده‌یه مراجعت ایتمك اولار .

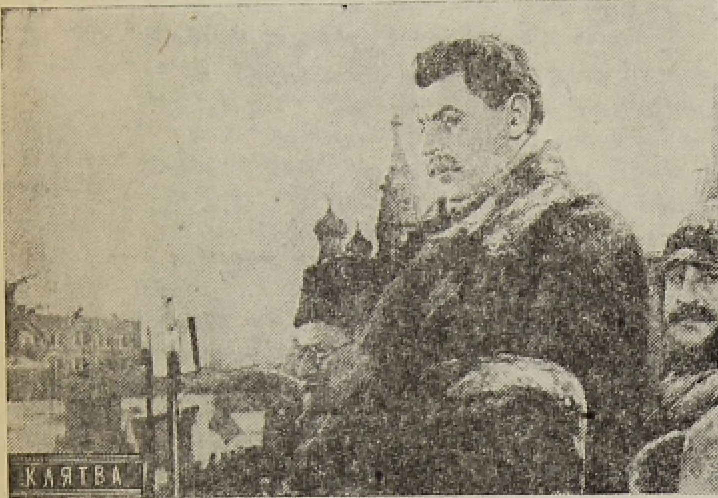
مدنی علاقه جمعیتنین اداره هیئتی مدنیت ایوی مدیریتی

بوگونلرده — بوگونلرده

((وطن)) سینماسی

تازه بویوك سووەت فیلمی

((آنـــد))

فیلمین قورولوشچیسی م . چیائورلی

ستالین رولوندا - آرتیست ا . قولووانی

« سووەت فیلملری نماینده‌لیگی »

اعلان

آذربایجان دموقرات‌جوانلار تشکیلاتینین مرکزی قومیته‌سی و جوانلار مجله‌سی سابق یئریندن داش مغازالارا داشینوبدر.

ش ۳۷۵ — جوانلار مرکزی قومیته‌سی

اعلان

دولت ایشچیلر اتحادیه‌سی سابق‌محلیندن فردوسی‌خیابانیندا قیزلار دانشسراسنین مقابلینده مشگواة ایولرینه انتقال تاپدی.

ش ۳۷٤ ۱–۳ دولت ایشچیلر اتحادیه‌سینین تشکیلات مسئولی حسین نوبری

مختصر قدیم دنیا تاریخی

بئشینجی ابتدائی کلاس ایچون نشر اولدی .

عمده ساتیلان یئری ـ تربیت خیابانی ـ آذربایجان‌دولت نشریاتی کتا ـ بخانه‌سی . ش۳۷٦ ۱–۳

اعلان

سووەت مریضخانه‌سی خبر وئریر که رنتگنین (برق و آینه)شعبه‌سی تازه اصول اوزره تشکیل تاپیب و مریضلر تازه گلمیش عالی درجه‌لی متخصص‌دکتر توسطیله معاینه و معاینه نین نتیجه‌سی مریضلرین ایسته‌دیکلری دیللرده یازیلیر

سووەت مریضخانه سنین مدیریتی

فنحی خشگنابی

عشق و محاربه !

یا

آلکساندرین خاطره لری

ـ۲۰ـ

آی گوین ماوی صحیفه سینده‌ن ئوز آغ ایشیغینی یئره ساچیر . قورختا تماشا ایتدیکده بو گونکی ووروشمادا قربان‌ لیق اولمیش ال سیز ـ آیاقسیز جسدلرین مرمـوز و فاجعه‌لی بیر وضعیتده هر طرفده دوشمکلرینی گوره‌جه ییك .

عسکرلریمیزین چوخی ئوز یولداشلارینی تاپماق ایچونٹ وورشما یئرینه گئدیرلر . من ده « ایوانی » آختاریرام ، لاکن اونون یئرین نشان وئرەن یوخـدر . اختیارسیز چوله قاچیرام ، ئولمیش جوان جسدلرین آراسیندان کئچرکن یـول گئدیرەم . هئچ بیر مقصدیم اولمـادان یوگوریرەم ، عسکرلر قانلی تورپاقلارین اوزه‌رینده یاتمیشلار .

بو جسدلر بیزیم و آلمان عسکرلرینین جسدلریدرلر، « سیمون » یارالی عسکرلره سو آپارماق ایچون عسکرلریمیزه لازملی دستورلار وئرمیشدر . بیلـه لیکله بیز سوسیزلیقدانٹ جان وئرمکده اولان دشمن عسکرلرینی و ئوز یولداشلاریمیزی نجات وئریب خسته خانه‌یه گونده‌ریریك .

سیمون ، ئوز قارداشی گرگین ایله اوزاقدان گورسنیر ، اونلار اوزاق یئرلره باخماقدادرلار ، اونلارین یانینا گئدیب سلام وئردیکده‌ن صونرا سیمون منیم دیری قالماغیمدان سئوینه- ره‌ك گوله ـ گوله الیمی سیخیر ، صونرا میدانـدا دوشموش جسدلره اشاره ائدیب ؛

« بونلار وطنیمیزی حفظ ایتمك اوغروندا ئوز وظیفه‌لرینی یئرینه یئتیردیلر ... » دی یر .

* * *

اوزاقدان بیر قارالتی گورسنیر ، سانـکه ئـوز چیگنینده بیر زاد آپاریر ، گاه اوتورور و گاه دورور ، قاباغا گلیر و صونرا ینه بیر نئچه لحظـه لیك گوزیمیزدن ئوتیندن غایب اولور .

سیمون و گرگین اونا طرف گئدیرلر . بیزیم فاصله میز اونلار ایله چوق اولدیغینا گـوره چوق وقت دەن بری یولا دوشمکیمیزه باخمایاراق هله اونلارا یئتیشه‌میشیك . . .

ایندی بیز ، اوزاقدان یالنیز بیر عسکری تشخیص وئره- بیلیریك ، او ، ئوز یولداشلاریندان‌بیر نفری ، مثلا ئوز قار- داشینی ئولیشلرین ایچه ریسیندن تاپیب و اونو حمل‌ائدیر .

بعضی وقت یئره ییخیلیر، یورولـوغین آلدیقـدان صونرا ینه قالخیر و ئوز یولینا ادامه وئریر . . .

چوق سرعتله قابـاغا گئدیریك ، بیرده‌ن بیره او عسکر یئره دوشه ره‌ك گوزیمیزدن غایب‌اولور ، بو ، بیزیم نظریمیزده تعجبلی بیر ایشدر ، بیزده خصوصی بیر حس اویاندیریر، بیزی تحریك ائـدیر ، هـامومیز او ، نـا معلوم عسکره طرف یوگوروروك . . .

آه ! . . . بو یازیق جوان کیمدر ؟ ! . . . بلی ، « ایوان ! » ایوانٹ ! منیم شاعر و یازیجی یولداشیمدر که ئوزینین وطنی نشانلی سی‌نین قانینا بولاشمیشدر . . .

« ایوان » ئوز نشانلی‌سینین جسدینی ئولی‌لرین آراسیندان تاپدیقدانٹ صونرا اونو خسته خانـه‌یه حمل ایتمك ایسته‌ییر ، ایوان ئوزی ایسه بیر نئچه یئردن یارالانیب و قان اونوٹ اعضاسیندن آخیر . . .

بونلا برابر ینـه ده منیم سه‌وگیلی یولداشیم ایوان ئوز نشانلی‌سینی بیر اوزون مسافت حمـل ایتدیکدن سونرا ئولوب و یا بیهوش اولمیشدر .

سیمون ، آمونیاك شیشه‌سینی جیبیندن چیخاریب اونونٹ بورنونین قاباغیندا دوتدی ، ایوان بیر آزدان سونرا نفس‌آلیب و گوزلرینی آچیر ، هذیان دی‌ییر ، دی‌ییر :

ـ اورادان ، اورادان که بیر آلمانلی عسگر . . .

ئوز . . . سونگوسین . . . نشانلی‌مین سینه سینه . . .

سانجمیشدر اورا دان . . . خسته خانه‌یه . . .

سونرا ئوز اطرافینا باخاراق گوزلرینی منیم قیافه‌مده متوقف ایدیر ، گوزلریندەن یاش توکوله‌رەك دی‌ییر :

آلکساندر ! . . .

سونرا قالخیب ئور شعورینی جمع ایدیر ، سیمون اونون الیندەن دوتاراق عزیز یولداشیم ایوان ! . . . دی‌ییر . . .

ایوان ئوز فرمانده‌ی سیمونی و گرگینی تانییر . . .

خبردار حالتینده دوروب نظامی اصولی‌ایلـه سلام وئریر ، مفهومی آنـلاشیلمیان نئچه کلمه ئوز دیدیکده‌نٹ سونرا باشی گیجلله‌نیب و گوزلری قارالیر ، اختیارسیز یئره دوشور . . .

سونرا ینه آییلیب ئوز قوه‌سینین هامیسین قوللاریندا توپلایا- راق نشانلی‌سینین جسدینی قوجاقلاییر ، دوداقلارینی ئوز مقدس مرامیندان و وطنیندەن دفاع ایتمك اوغروندا دشمنلرین زهرلی سونگولری ایله ئولموش گنج قیزین سویوق دوداقلارینا قویدیقدان سونرا ئوز اطرافینا باخاراق حزنلی بیر آهنگ ایله :

وطنیم !

دی‌ییر . . .

بو وقت یئره دوشوب و ابدی اولاراق ئولور . . .

صلح اوغروندا

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

و آلمان آراسیندا اتفاق یاراتماق در ... اگر بیز اوروپا بیرلشمیش دولتلرین تشکیل ایتمه‌لی یک گرمک فوری ایشه باشلاپاق چونکه ایندی «آتوم بومباسی» اختیاریمزدا وار و بو عزیز فرصتی الدن ویرمه‌مه‌لییز ... »

چرچیلین بو معروضه سینده اوروپا نین گله جک سعادتی ! ایچون هر بیرشئی تاپماق ممکن در . بو معروضه ده هیتلرین چورومیش نظریه لرین «اوروپا خانواده سی» حقینده ، گوربنگین سوزلرین «غربی اوروپانی بالشویزم خطریندن نجات ویرمك» باره سینده و «مونیخ» سیاستی طرفدارلارینین «آلمانی آزاد و اوز حالینه قویماق» خصوصندا گورمك و اوخوماق اولار .

اسکی تولکی اوز فتنه توره‌دن نطقینده واتیکا نین دیکته ایتدیگی سوزلری ، محاربه طلب ایده‌ن تروستلارین آرزولارینی تماميله یاخشی و آیدینجا سینا بیان ایتمیشدر . روزنبرغ و گوبلزین نظریه‌لرینی «نژاد اوستونلیکی» باره سینده ایندی محاربه دوروینده کی انگلیس باش وزیری نین آغزیندان ایشیتمك اولور .

«روزنبرگ» بو نظریه لری اجرا ایتمك مقصدیله ارتکاب ایتدیگی جنایتلره گوره ئولوم جزاسینا محکوم و آسیلدی ولی دنیا نین صلحین و تهلکه سیزلکین پوزماقا چالیشان و همان فجایعین ینی‌دن تکرارایدیلمه سینه سبب اولان ، چرچیل ار آزاد صورتده وار قوه لریله فعالیت گوسترمکده درلر و اونلارین بوکیمی جنایتکار سوزلرین هر گون بیر شهردن و حتی انگلیس پارلامانیندان اشیتمك اولور .

چرچیل بو منحوس ماموریتی انجام ویرمکده تك دگیل ، اونین یاخین همکارلاریندان «آنتونی ایده‌ن» و «مارشال اسموتز» ده بو ایشده اونین مؤثر کمك‌چیلری حساب اولورلار .

نچه گون بو واقعه دن صونرا سنتیابرین ۲۳ نده «ایده‌ن» سابق انگلیس خارجی ایشلر وزیری «واتفورت» دا نطق ایده‌رکن «بیرلشمیش اوروپا دولتلر» نقشه سینی ینی‌دن مطرح و بو نقشه نین اجرا ایدیلمه سین طلب ایتدی . .ایده‌ن خصوصیله قید ایتدی که «اوروپا بیرلشمیش دولتلری نین وجوده گلمه سی غربی اوروپا دا اولان دولتلرین مشترك و اختصاصی منافعینی قوروماق ایچون حتمی و ضروری در ... »

عین زماندا «ایده‌ن» یوناندا فلسطین ده ، هندوستاندا ، ایراندا ، ایندونزیا دا ، کئچن حادثه لری اونوداراق ، انگلیس حکومتی‌نه «امپریالیست» سیاستی نسبت ویرمکی ، تکذیب ایتمیشدر .

انگلیس محافظه‌کار فرقه سی نین لیدرلریندن صونرا جنوبی افریقانین باش وزیری آدلانان مارشال اسموتز غربی اوروپانین زیارتینه گارکن انگلستاندا (ایردین‌شهرینده) پاریسدا و خصوصیله هلند پارلامانیندا سویله‌دیگی نطقلارده همان فکرلری و همان نقشه لری تبلیغ ایتمگه باشلاییب و انقلوساقسونلارین اساس نقشه‌لرین آلمانیانی قدرتلندیرمك باره‌سینده آیدین‌راق تشریح ایده‌رك : «آلمانیانی تیزلیکله احیا ایتمك و بو دولتیله فرانسه آراسیندا محکم دوستلق علاقه سی یاراتماق فوری و فوتی بیر مسئله در ! » دییشدر .

«اسموتز» اوز نطقینده اوروپا بیرلشمیش دولتلر نقشه سین داها آیدین

سویله میشدر . اونین عقیده سینجه (مقصد اربابین عقیده سی) «اوروپا نین بو مهم حیاتی ایشیندن اوتری نه ایچون بویوك بریتانیا باشدا اولماسین ؟ اونین هیچ بیر خصوصی منفعتی و نظری اولمادیغینا گوره و هر بیر ایسته نیلن صفتلره مالك اولدوغی ایچون ، بو بویوك وظیفه نی عهده‌دار اولماغا صلاحیتی وار در . انگلیس امپراتورلیغی یر اوزونده ملتلر آراسیندا علاقه یاراتماق ایچون سر مشق و نمونه در ... »

بیز صلح قونفرانسیندا بو سوزلری اشیده‌رکن ، غربی اوروپانین ملتلرین آلداتماق ایچون نئچه بوش و معناسیز سوزلر ایله مجهز اولدوش بوسیاسی «گوکلا» لارین اظهاراتینه گوالوردیك .

...

«به‌وین» انگلیس خارجی سیاستین تماميله چرچیلین نظزیله تعقیب ایدیر . اونا گوره انگلیس کارگر فرقه سنین آدینا حکومت ایده‌ن «اتلی» حکومتی نین خارجی سیاستیله ، چرچیل حکومتی نین خارجی سیاستنده هیچ بیر اختلاف گورمك ممکن دگیل .

صون گونلرده «به‌وین» پارلاماندا اوز سیاستی باره سینده دانیشارکن ، مخالف فرقه نین گوولینی تماميله الـه ایده بیلدی و محافظه‌کار فرقه‌سی نین لیدرلری اوز نظره اری‌نین حیاته تطبیق اولدوغونی گوردیکده ، به‌وینی تنقید یوق بلکه تحسین و تمجید ایتمیشلر .

فرقه خبرلری

۴ نجی محله قومیته‌سینده ینی تحصیل ایده‌نلارین امتحانی

تبریز شهر قومیته‌سینین ۴ نجی محله قومیته سینده تاسیس اولونموش درس قلاسینین «کتبی و شفاهی» امتحانلاری دوشنبه گونی آبان آیینین ۲۷ سینده آخشام ساعت ۶ دا ، باشلانیب و ساعت ۸ ده بویوك بیر موفقیتله خاتمه تاپمیشدر .

تبریز شهر قومیته‌سنین محله‌قومیته‌لرینده برنجی درس قلاسلارینین امتحانلاری

تبریز شهر قومیته‌سیندن اداره‌میزه یازیلان خبره نظرا : فرقه‌میز خلق معارفینه آرتیق اهمیت ویردیگینه گوره تبریز شهر قومیته‌سینین وسیله‌سیله محله قومیته‌لرینده تاسیس ایتمیش اولدیغی درس قورسلارینین برنجی قلاسلاری امتحانلارینا معارف اداره‌سینین نماینده لری‌نین نظارتیله مهرآیینین ۲۷ سندن اعتبارا رسمی صورتده باشلانیب آبان آیینین ۲۷ سینده موفقیتله قورتارمیشدر .

بو قلاسلاردا بوتون تحصیل ایده‌ن بوتون قادین و کیشیلر امتحانلاردا اشتراك ایتمیشلردر .

۹ محله قومیته‌سینین درس قلاسلارینین امتحانلارینده اشتراك ایده‌ن ۳۱۵ نفر قادین و کیشی‌دن فقط ۶۳ نفری رد اولونموشدور .

برنجی قلاسین امتحانینا اشتراك ایده نلر چوخ آز بیر مدتین ایچریسنده یاشلی آداملارا مخصوص اولان اوراقلارآنا دیلینده یازیلان کتابین برنجی جلدینی قورتارمیشلار و حسابدا بیر مایوناقدر یازیب جمع ایتمك اوگره نمیشلردر .

یازیچیلارا

محترم یازیچیلاردان خواهش اولونور یازدیقلاری مقاله‌لاری مرکب ایله و آیدین یازسینلار تا روزنامه اداره‌سی و مطبعه‌نی اشکالا دچار ایتمه‌سینلر .

داخلی خبرلر

میانادان

میانا جوانلار تشکیلاتی ، آقای شیرزادین آذربایجان مرکزی جوانلار تشکیلاتی نین صدرلیگینه فرقه‌میز طرفیندن تعیین اولوندیغنی تبریك‌دن صونرا موفقیتلرینی آرزو ایدیرلر .

مرندده خانملار قلوبی

مرندده خانملار قلوبی «مژده» آدلی بیر دیوار غزیته‌سی نشر ایتمگه باشلامیشلار بو یاخینلاردا اوچونجی نمره‌سی انتشار ایتمیشدر .

معارف آقتورال هیئتی

دوشنبه گونی آبانین ۷ سینده گون اورتادان (٤) ساعت صونرا ، معارف آقتورال هیئتی نین تشکیلی مناسبتیله ، قبلا ایدیلن دعوت اوزره بوتون دولتی مدرسه‌لرین مدیر و معلم‌لری قیزلار دارالمعلمینی سالوننداً بعضی نطقلر سویلندیکدن صونرا مذکور آقتورال هیئتی طرفیندن «ناجنس مصاحب» آدیندا بیر نمایش ویریلمشدر .

بلدیه خبرلری

آبانین ۱۹ یندن ۲۵ ینه قدر بلدیه مقرراتیندان تخلف ایده‌ناردن ۲۲ نفر بلدیه محکمه‌سی طرفیندن نقدا جریمه و یرمگه محکوم اولمیشلاردر .

تهرانداکی ایران اتحادیه‌لرینین مرکزی شوراسینه سوۋت‌دن گلن تلغرافلار

«رهبر» روزنامه‌سی ۲۸ آبان‌تاریخلی ۸٦٤ نجی نمره‌سینده سووت اتفاقی زحمتکش‌لر اتحادیه‌لری‌مرکزی شوراسنین ایران زحمتکش‌لر اتحادیه‌لری شوراسینا گونده‌ریلن بو تلگرافلاری یازمشدر .

تهران بیرلشمیش مرکزی شوراسینین مسئول کاتبی آقای رضا روستا سیزین ۲ نوامبر تاریخلی تلگرافیزین جوابیندا خبر ویریریك سووت اتفاقی اتحادیه‌لرینین مرکزی شوراسی دنیا سندیکالار اتفاقی‌نین عمومی کاتبی آقای لوئی سایانا بیر تلگراف گوندریب ایرانا بیر هیئتین گونده‌ریلمه‌سی و اتحادیه‌لر آزادلیغ‌دان مدافعه ایتمکدن اوتری لازمی تدبیرلر گوتورمك‌ایچون ایتدیگیز تقاضادان پشتیبانلیق ایتمشدر

سووت اتفاقی اتحادیه‌لرینین مرکزی شوراسی صدری

و . کوزنتزوف

...

تهران بیرلشمیش مرکزی شوراسنین مسئول کاتبی آقای رضا روستا سووت اتفاقی اتحادیه لرینین مرکزی شوراسی بویوك اوقتیابر سوسیالیست انقلابینین ۲۹ نجی ایل دونومی مناسبتیله سیزین تبریك‌لریز و سلام‌لاریزدان صمیمیتله تشکر ایدیر

سووت اتفاقی اتحادیه‌لرینین مرکزی شوراسی صدری

و . کوزنتزوف

دورت بویوك دولتلر خارجی ایشلر وزیرلرینین جلسه‌سی

سووت اتفاقی - انگلیس - آمریقا فرانسه خارجی ایشلر وزیرلری بئله قراره گلمیشلرکه بوگون جلسه تشکیل ویریب و توحقی باره‌سینده و ایله‌ده تریست و آلمانیا مسئله‌سی خصوصندا دانیشیق آپارسینلار .

ایرلاند - سوئد - افغانستان دولتلری بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینا عضو اولموشلار

ایرلاند - سووت - افغانستان دولتلرینین بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینین عضولیگینه قبول اولماقلاری رسمی صورتده تصویب اولموشدر .

دنیا خبرلری

اول صفحه‌دن بقیه

ایتمیشلر و (۲۰) نفر کارگر فرقه‌سی نماینده‌لریندن انگلستان پادشاهینین نظامی‌لارین قوشوندا قالماقلارینا و خدمت دوره‌سینین آرتیرماق خصوصندا سویله‌دیگی نطقه اعتراض ایتمیشلر انگلستان کارگر حکومتینین سیاستی نین انتقاد اولونماسی انگلستان روزنامه‌لرینین دقتینی جلب ایتمشدرلر . دانیشیقلارین نتیجه‌سی گوستریر که کارگر طبقه‌سی حکومتدن نگران قالمیشلار دیلی‌میل تلگراف روزنامه‌سینین سیاسی مفسری یازمیشدر که حکومت دولتین خارجی سیاست باره‌سنده مجلسده آپاریلان دانیشیقلاردا نماینده‌لرین هاموسینین رای‌لرینی اله گتیرمکی گوزله بیردی لیکن بو ایشده موفق اولمادی دیلی میل روزنامه‌سینین سیاسی مفسری یازمیشدر که انگلیس مجلسینده اعتماد رایی مسئله‌سی اورتایا سورولدو که انگلستانین فعلی حکومتینه آغیر بیر ضربه وورولموشدر ، دیلی ورکر روزنامه‌سی یازمشدر که ۱۰۰ نفر کارگر فرقه‌سی نماینده لرینه دولتین خارجی سیاستی و فعلی حکومته اعتماد رایی ویرمه‌لری کارگرفرقه‌سنین فعلی حکومتین خارجی سیاستندن ناراضی اولماسینا آیدین بیر دلیلدر . بودا انگلیس کارگر فرقه‌سی نین باشچیلارینی اولدیقجا نگران ایتمشدر .

مصرین باش وزیری اسماعیل صدقی پاشانین موافقت‌نامه حقینده چالیشماسی

مصرین باش وزیری اسماعیل صدقی پاشا مصر خلقنین شدتلی اعتراضلارینا باخمیاراق مصرایله انگلیس دولتلری آراسیندا موافقت نامه‌نی امضالاماغا چالیشیر . بو مقاوله باغلانیرسا دوغروسی مصر اولکه‌سی بیر مستعمره یه چه‌وریله‌جکدیر صوت‌الامه روزنامه‌سی اوز باش مقاله‌سینده یازمشدر که صدقی پاشا مستعمره‌چیلر ایچون اراده سیز بیر آلت اولوب و کوبودلوقلا خلق احساساتی علیهنه رفتار ایتمکده‌دیر . الاخوان‌المسلمین روزنامه سی یازمیشدر که ایندی‌ایقدا مصرده ایکی جور تمایل واردر . بیرسی‌مصر استقلالینی‌طلب ایتمك و باشقاسی‌مصری محکوم ایدیب اسارت‌زنجیرینه سالماق در مصرین فعلی حکومتینین رئیسی‌بو ایکنجی تمایله مالکدر . صدقی پاشا مصر خلقی ایستمه‌دیکلرینین خلافینا اولاراق ایستیر مملکتی ایکی اللی مستعمره‌چیاره باغیشلا‌ین صدقی پاشا نیل چایی‌نین جلگه‌سینی ۲۰ ایل‌مدتنه تك انگلیسلره ویرمگه چالیشیر مصر

خلقی بو ایشه شدتلی اعتراض ایدیرلر اونلار دییرلر ئولکه‌میزین اجنبیلره مستعمره اولماسینا راضی دگیلیك ایندی داها او زمان دگیلدر که شرق ملتلری سابق زمانلار کیمی مستعمره‌چیلرین اسارتی آلتندا یاشاسینلار .

بیر آدام‌عربستان‌دان» فیلمی

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

صورتده بوسیاهینی دالی قایتارماغین بیلدیریر .

سروان ریکاردی وطن‌پرست‌لرین سیاهیسینی لانره پیشنهاد ایتدیگی شرطلرله دگرین قیزینا وئریر . . .

بو فیلم باشدان ایاغا فاشیزم علیهینه مبارزه آپارانلارین قهرمانلیقلارین گوستریر . اونلار سارسیلماز ایمانلارین چتین لیکلرین قارشی‌سینداً اودوزمورلار . آخیردا لانر آفریقا دا ایشله‌ین بوالداشلاریناداً نجات وئریر .

سروان ریکاردی لانرین سه‌ودیگی قیز ایله بیرلیکده اندن‌دن خارج اولماق ایچون ویزا آلماغا گلیر . اوناظنین اولورلار . لانردن ،اونلاری تانی‌یب تانیماماغینی سوروشیرلار . لاکن لانر اوقیزی سه‌ودیگی ایچون اونلاری تانیماغین گیزله‌دیر .

بو فیلم هرجهتدن صون درجه‌ده یاخشی اولماقلا برابر ایکی جهت دن تنقید ائدیلمه‌لی‌در :

بیرینجی جهت بو در که سروان ریکاردی‌که بیرفاشیست افسردر قیزین محبتی خاطرینه وطن‌پرست‌لرین سیاهیسین منتقلره وئریر . بوریکاردی‌نین اوز وظیفه‌سینه خیانت ایتمگینی گوستریرسه ده غیرطبیعی‌در .

فیلم‌ده بوموضوعی پنتیرمك‌ایچون باشقا مهم زادلاری قاباغا چکمك اولار ایدی . . .

ایکینجی‌سی قیزین محبتی خاطرینه لانرین ئوزینی تانیماماز لیغا ووروماقیدر . گویا میلرچه زحمت لره دوزمن بیر وطن پرست مبارزقیزین خاطرینه بیر خائن فاشیست افسری معرفلیك ایتمك ایستمه‌میر . اوجور بیر وطن‌پرستین بو کیمی ضعیف‌لیك نشان وئرمه‌سی چوق غیرطبیعی‌در . لانر قیزی باشقا جوره و افسری باشقا جوره معرفلیك ائده‌بیلردی . . .

بو قسمت موضوع اعتباری ایله فیلمی ضعیفلشدیریر . بو کیمی منفی عاطفه لرین انگلیس و آمریقا فیلم‌لرینده تکرار اولونماسی بوفیلم لری اهمیتدن سالیر . . .

هرحالدا من بو فیلمی گورمگی هامویا ، خصوصیله جوانلاریمیزا توصیه ائدیرم .

ده‌موقرات مجله‌سی

آشاغیداکی مقاله‌لر و چوخلی گراورلر ایله نشر اولدی

۱- بویوك اوقتیابر انقلابینین ۲۹ نجی ایل دونومی	
۲- سووه‌ت هیمنی	
۳- شیخ محمد خیابانی‌نین مزاری باشیندا آقای پیشه‌وری‌نین نطقی	
٤- مرحوم شیخ محمد خیابانی‌نین مزاری قارشی‌سیندا م . بی‌ریا	
۵- ستالینین یونایتدپرسین ریدنتی فیوق‌بئلی‌یه جوابی	
٦- آلتی آزادیخواه فرقه‌لرین ائتلافی	ط . فرخ‌زاده
۷- پاریس صلح قونفرانسی حقینده	ف - ابراهیمی
۸- آذربایجان کارگر و زحمتکش لری فرقه رهبرلیگی آلتیندا ایره لیله ییر.	م - میرهادی زاده
۹- فرقه عضولری بیلیکلی اولسونلار	فتحی خشگنابی
۱۰- قلارمونی یاملی اورقستر	رضا آذری
۱۱- آذربایجان بانکی	ح - نصیر زاده
۱۲- فرقه رهبرلیگی گونی‌گوندن بویوور و محکم‌له‌نیر.	ح - نیك‌پور
۱۳- انتخابات آیی	احمد - احمد
۱٤- ایکینجی محاربه‌دن صونرا دنیا سوسیالیست فرقه‌لری نین ماهیتی	خ - عادل
۱۵- خلقمیزین دوشونن بئینی فرقه‌میز	ع - محمدکاری